

DARBA UZDEVUMS

Valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju tematiskā plānojuma izstrādei

Izmantotie saīsinājumi

MK – Ministru kabinets;

RD – Rīgas dome;

RTP – Rīgas teritorijas plānojums;

RTP2006 – Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam;

Stratēģija – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam projekts;

TIAN – teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;

TmP – tematiskais plānojums.

1. Tematiskā plānojuma nepieciešamības pamatojums

Atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” 14. Panta otrās daļas 1.punktam, lai izpildītu savas funkcijas pašvaldībām ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas plānojumu. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 17. Panta otrajā daļā teikts, ka nacionālo interešu objektiem nosakāmas to funkcionēšanai nepieciešamās teritorijas un aizsargjoslas.

RTP2006 teritorijas, kuras tā izstrādes laikā tika identificētas kā nepieciešamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai, ir noteiktas kā publiskās apbūves teritorijas. Tomēr RTP2006 izstrādāja apstākļos, kad privatizācijas process nebija noslēdzies, tāpēc līdz 2013. gadam daļu šo teritoriju pašvaldība ir atsavinājusi.

Lai savstarpēji vienotos par teritorijām, kuras pašvaldībai ir nepieciešamas savu un valsts funkciju izpildei, laikā no 2008. gada RD ir pieņēmusi virkni lēmumu. Par teritoriju iekļaušanu šajos lēmumos tika lemts RD Īpašuma departamenta organizētajās darba grupās. Tomēr darbs pie šo lēmumu sagatavošanas ir noritējis sektoriāli. Teritoriju saraksti, kuri apstiprināti ar RD lēmumiem, nesniedz skaidru metodiku par valsts un pašvaldības funkcijām nepieciešamo teritoriju plānoto attīstību. Tie nenodrošina kompleksus risinājumus, kā arī nenosaka attīstības prioritātes.

Atbilstoši Stratēģijas projektā definētajiem pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķiem, nodrošinot ilgtspējīgu, efektīvu un racionālu teritorijas un citu resursu izmantošanu, kā arī iedzīvotājiem skaidru un saprotamu pašvaldības īpašumu attīstību, ir nepieciešams izstrādāt plānošanas dokumentu, kurš sniegtu nosacījumus teritorijām, kas nepieciešamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai. Ar šo dokumentu ir jānodrošina struktūrvienību saskaņota rīcība RTP tapšanā un tā īstenošanā.

2. Tematiskā plānojuma mērķis

Izstrādāt pamatotu valsts un pašvaldību funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju telpisko struktūru Rīgas pilsētā.

3. Tematiskā plānojuma uzdevumi

- 3.1. Nodrošināt plānveidīgu un vienlaikus elastīgu RTP realizāciju, nosakot valsts un pašvaldības prioritātes teritorijas attīstībā.
- 3.2. Nodrošināt plānveidīgu un ilgtspējīgu rīcību ar teritorijām Rīgā valsts funkciju nodrošināšanai.
- 3.3. Nodrošināt plānveidīgu un ilgtspējīgu rīcību ar pašvaldības īpašumiem.
- 3.4. Nodrošināt atklātības principu pašvaldības darbībās savu funkciju izpildē.

4. Tematiskā plānojuma izstrādes metodika, izstrādes posmi un process

- 4.1. Kartogrāfiski attēlot RD lēmumus par zemes gabaliem, kas rezervēti valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai.
- 4.2. Lai noteiktu funkcionālo pamatojumu katrai teritorijai, izstrādāt kategoriju klasifikāciju, kurās iedalāmas valsts vai pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamas teritorijas:
 - 4.2.1. Komunālie pakalpojumi (ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde, sadzīves atkritumu apsaimniekošana, lietusūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana, sakari, elektroapgāde u.c.);
 - 4.2.2. Transporta infrastruktūra (ielas, ceļi, sabiedriskais transports, dzelzceļš u.c.);
 - 4.2.3. Publiskā ārtelpa (laukumi, pretplūdu pasākumi, kapsētas, meži, ūdeņi, parki, skvēri, zāļas zonas u.c.);
 - 4.2.4. Izglītība (pirmsskolas izglītība, pamatzglītība, vispārējā vidējā izglītība, interešu izglītība, profesionālā izglītība u.c.)
 - 4.2.5. Kultūra (kultūras iestādes, kultūras pieminekļu aizsardzība, nacionālās un vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie objekti, valsts un starptautiskas nozīmes vēstures objekti, nacionālie reprezentācijas objekti u.c.);
 - 4.2.6. Sports un aktīvā atpūta (sporta kompleksi, sporta bāzes, bērnu laukumi u.c.);
 - 4.2.7. Veselības aprūpe (veselības iestādes, veselīgs dzīvesveids, u.c.);
 - 4.2.8. Sociālā palīdzība (sociālā aprūpe, sociālā palīdzība, pansionāti, izglītības iestādes, naktsmītnes bezpajumtniekiem u.c.);
 - 4.2.9. Drošība (valsts aizsardzība, civilā aizsardzība u.c.);
 - 4.2.10. Valsts un starptautisko institūciju un organizāciju darbība (centrālās valsts institūcijas, diplomātiskās pārstāvniecības un konsulāti, starptautiskās organizācijas, augstākā izglītība u.c.).
- 4.3. Balstoties uz pētījuma „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitātes un pieejamības novērtēšanas metodoloģija Rīgas apkaimju līmenī” (2011) rezultātiem, sadarbībā ar nozaru departamenti izstrādāt kritērijus katrai kategorijai, pēc kuriem ilgtspējīgas pilsētas attīstības aspektā izvērtēt pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamās teritorijas.
- 4.4. Atbilstoši TmP izstrādes procesā iegūtajai informācijai, Stratēģijas risinājumiem un citiem TmP risinājumiem pārskatīt kritērijus un papildināt teritorijas, kas nosakāmas kā nepieciešamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai.
- 4.5. Izstrādāt pamatojumu valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo zemes gabalu funkcionāli telpiskajam izvietojumam.
- 4.6. Identificēt nekustamos īpašumus un noskaidrot to īpašumtiesības. Pašvaldības nekustamo īpašumu rezervēšana valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai saskaņojama ar RD Īpašuma departamentu. RD Īpašuma departamenta iniciatīvas attiecībā uz Pašvaldības nekustamo īpašumu attīstību ir pamats izmaiņām TmP.

4.7. Dokumentu noformēt kā kartogrāfisko materiālu ar pievienotu datubāzi, kurā katrai teritorijai noteikta kategorija.

4.8. RD lēmums, ar kuru apstiprina TmP, aizstāj līdz šim pieņemtos RD lēmumus par teritorijām, kas rezervētas valsts un pašvaldības funkciju īstenošanai.

4.9. Izstrādāt Rīgas domes vienotās informācijas sistēmas apakšsistēmas NEKIP funkcionalitātes papildinājumus, lai vienotā sistēmā apkopotu informāciju par teritorijām valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai.

5. Plānotā sadarbība ar citām Rīgas domes struktūrvienībām

5.1. RD Īpašuma departaments.

5.2. RD Izglītības, kultūras un sporta departaments.

5.3. RD Labklājības departaments.

5.4. RD Satiksmes departaments.

5.5. RD Mājokļu un vides departaments.

5.6. Rīgas pašvaldības īpaša statusa institūcijas.

5.7. Rīgas pašvaldības aģentūras.

5.8. Rīgas izpilddirekcijas.

6. Plānotā sadarbība ar valsts un citām organizācijām

Nozaru ministrijas, valsts uzņēmumi un aģentūras.

7. Tiesību akti

7.1. Likums „Par pašvaldībām”.

7.2. Teritorijas attīstības plānošanas likums un uz tā pamata izdotie MK noteikumi.

7.3. Attīstības plānošanas sistēmas likums.

7.4. Aizsargjoslu likums.

7.5. Būvniecības likums.

7.6. Publiskas personas mantas atsavināšanas likums.

7.7. Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likums.

7.8. Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums un uz tā pamata izdotie MK noteikumi;

7.9. Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”;

7.10. 28.12.2004. MK noteikumi Nr.1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās”;

7.11. RD 01.08.2006. lēmums Nr. 1365 „Par Rīgas siltumapgādes attīstības koncepcijas 2006.-2016.gadam apstiprināšanu”.

7.12. RD lēmumi par valsts pārvaldes un pašvaldības funkciju veikšanai nepieciešamajiem zemesgabaliem.

7.13. RTP2006;

7.14. RD 31.08.1999. saistošie noteikumi Nr. 44 "Rīgas iekškvartālu teritoriju aizsardzības noteikumi";

7.15. RD 18.04.2000. saistošie noteikumi Nr. 73 "Rīgas pilsētas ēku, būvju vai to kompleksu atslēgšanas no centralizētās siltumapgādes sistēmas, lokālās siltumapgādes ierīkošanas, lokālo siltuma avotu likvidācijas, rekonstrukcijas, renovācijas un jaunu siltuma avoti izbūves atļauju un noteikumu izsniegšanas kārtība";

7.16. RD 18.12.2012 saistošie noteikumi Nr. 197 "Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā";

7.17. RD 17.12.2002. saistošie noteikumi Nr. 39 „Rīgas ūdensvada un kanalizācijas tīklu un būvju ekspluatācijas, lietošanas un aizsardzības noteikumi”;

7.18. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam.

7.19. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam.

7.20. Citi.

8. Citi izejas materiāli

- 8.1. Informācija, kuru sniegušas valsts institūcijas un RD struktūrvienības par teritorijām, kas nepieciešamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai.
- 8.2. Informācija, kas izriet no citu TmP risinājumiem.
- 8.3. Pētījums „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitātes un pieejamības novērtēšanas metodoloģija Rīgas apkaimju līmenī”, I Posma atskaite (2011) (pieejams www.sus.lv).
- 8.4. Pētījums „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu novērtējums Purviema, Āgenskalna un Mežaparka apkaimēm”, II Posma atskaite (2011) (pieejams www.sus.lv).
- 8.5. Pētījums „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs” veikšana (2012) (pieejams www.sus.lv).
- 8.6. "Reģionālās politikas pamatnostādnes līdz 2020. gadam" projekts (pieejams www.mk.gov.lv).
- 8.7. Pētījums „Rīgas apkaimju iedzīvotāju aptauja” (SIA „Aptauju centrs”, uzsākts 12.06.2013.) (pieejams RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.8. Pētījums „Apkaimju ekonomiski – ģeogrāfiskā apraksta izstrādāšana” (SIA "Metrum", 2007) (pieejams www.sus.lv).
- 8.9. Pētījums „Esošās situācijas izpēte Rīgā” (SIA "Reģionālie projekti", 2003) (pieejams www.sus.lv).
- 8.10. Pētījums „Rīgas attīstības teritoriju potenciāla izvērtējums” (SIA „Grupa 93”, 2012) (pieejams www.sus.lv).
- 8.11. Pētījums „Esošās situācijas izpēte jauktas apbūves, ražošanas un centra apbūves teritorijās un neapbūvēto zemesgabalu identificēšana Rīgas pilsētā, izņemot Rīgas brīvostas teritoriju un Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritoriju” (SIA „Grupa 93”, 2012) (pieejama RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.12. Stratēģija (pieejama RD Pilsētas attīstības departamentā).

9. Tematiskā plānojuma rezultātu saturs

- 9.1. Teritoriju valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai telpiskā struktūra. Ar RD lēmumiem apstiprināto un rezervēto teritoriju valsts un pašvaldības funkcijām telpiskā struktūra, aizstājot līdz šim pieņemtos RD lēmumus par teritorijām, kas rezervētas valsts un pašvaldības funkciju īstenošanai. Ir nodrošināts viens dokuments, kas ataino teritoriju, kas nepieciešamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai telpisko struktūru, pamatojumu tās izveidei, kā arī nosacījumus, pie kādiem šī struktūra ir redīgējama.
- 9.2. Vienota sistēma, kurā definētas funkcijas, kurām nepieciešamas teritorijas, lai strukturētu, kā arī atvieglotu turpmāko darbu, sadarbojoties ar konkrētās jomas speciālistiem.
- 9.3. Informācija kāda mēroga objektam konkrētā teritorija rezervēta. Pamatojums par konkrētās teritorijas nozīmi valsts vai pašvaldības funkciju nodrošināšanai pilsētā, kas nākotnē atvieglos izvērtēšanu par konkrētās teritorijas nepieciešamību.
- 9.4. Konkrētas teritorijas, kas rezervējas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai. Pamatojums, kāpēc konkrētā teritorija ir nepieciešama valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai.
- 9.5. Konkretizēts teritorijas lielums un novietojums. Ja to nav iespējams noteikt, tad uzdots to risināt detalizētākos plānošanas dokumentos.
- 9.6. Starpnozaru interešu saskaņošana. RD struktūrvienību darbības prioritātes un rīcība.

9.7. Risinājumu, kas iegūti izstrādājot citus TmP, iestrādāšana šajā dokumentā. Plānveidīga teritoriju valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai noteikšana, kā arī nosacījumu izstrādāšana to attīstībai.

9.8. Datu bāze par teritorijām, kas noteiktas kā nepieciešamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai, kā arī to iekļaušanas pamatojums.

10. Tematiskā plānojuma noformēšana

10.1. Paskaidrojuma raksts.

10.2. Grafiskā daļa.

10.3. Priekšlikumi TIAN.

10.4. Datu bāze.

11. Kas tiks iestrādāts Rīgas teritorijas plānojumā

11.1. Paskaidrojuma raksts: princips, kas izmantots, nosakot teritorijas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai.

11.2. Grafiskā daļa: kartogrāfiski attēlotas teritorijas, kuras nepieciešamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai.

11.3. TIAN: nosacījumi pašvaldības un valsts funkciju īstenošanai privātīpašumos.

12. Sasaiste ar citiem tematiskajiem plānojumiem

TmP risinājumos nodrošināt sasaisti ar pārējiem RTP izstrādes ietvaros sagatavotajiem TmP.

13. Sabiedrības līdzdalības pasākumi

Sabiedrības līdzdalību nodrošināt atbilstoši RTP Darba uzdevuma 5.punktā minētajam, kā arī pirms TmP apstiprināšanas iepazīstināt sabiedrību ar izstrādāto TmP.

14. Tematiskā plānojuma izstrādes termiņš

TmP izstrādes ilgums atbilstoši RTP Darba uzdevumā noteiktajam laika grafikam.

Direktora p.i.

Dz. Balodis

Dz. Balodis
Rīgas domes
pietiešanas attīstības departamenta
pietiešanas attīstības pārvaldes vadītāja,
Rīga
I. JURMALE